

VEDTAGNE TEKSTER

P8_TA(2016)0385

Tilsyn med anvendelsen af EU-retten: Årsberetningen for 2014

Europa-Parlamentets beslutning af 6. oktober 2016 om tilsyn med anvendelsen af EU-retten: Årsberetningen for 2014 (2015/2326(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til den 32. årsberetning om tilsyn med anvendelsen af EU-retten (2014) (COM(2015)0329),
- der henviser til Kommissionens rapport med titlen "Evalueringsrapport for EU Pilot" (COM(2010)0070),
- der henviser til Kommissionens beretning med titlen "Den anden evalueringsrapport om EU Pilot" (COM(2011)0930),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 20. marts 2002 om forbindelserne med klagere i sager om overtrædelse af fællesskabsretten (COM(2002)0141),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. april 2012 om ajourføring af meddelelsen om forbindelserne med klagere i sager om anvendelsen af EU-retten (COM(2012)0154),
- der henviser til rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen,
- der henviser til den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen,
- der henviser til sin beslutning af 10. september 2015 om 30. og 31. årsberetning om kontrol med gennemførelsen af EU-retten (2012-2013)¹,
- der henviser til forretningsordenens artikel 52 og artikel 132, stk. 2,
- der henviser til betænkning fra Retsudvalget og til udtalelser fra Økonomi- og Valutaudvalget, Udvalget om Beskæftigelse og sociale Anliggender og Udvalget for Andragender (A8-0262/2016),

¹ Vedtagne tekster, P8_TA(2015)0322.

- A. der henviser til, at artikel 17 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) definerer Kommissionens grundlæggende rolle som "traktaternes vogter";
 - B. der henviser til, at charteret om Den Europæiske Unions grundlæggende rettigheder (CFREU) i henhold til EU-traktatens artikel 6, stk. 1, har samme retlige status som traktaterne og er rettet til Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten (artikel 51, stk. 1, i CFREU);
 - C. der henviser til, at Kommissionen i henhold til artikel 258, stk. 1 og 2, i TEUF afgiver en begrundet udtalelse over for en medlemsstat, når den finder, at denne har tilsidesat en forpligtelse, som påhviler den i henhold til traktaterne, og kan indbringe sagen for Domstolen, såfremt den pågældende medlemsstat ikke efterkommer udtalelsen inden for en frist, der fastsættes af Kommissionen;
 - D. der henviser til, at rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen indeholder bestemmelser om udveksling af oplysninger om alle traktatbrudsprocedurer fra åbningskrivelsen, men omfatter ikke den uformelle EU Pilot-procedure forud for indledningen af formelle traktatbrudsprocedurer;
 - E. der henviser til, at Kommissionen påberåber sig artikel 4, stk. 3, i TEU og princippet om loyalt samarbejde mellem Unionen og medlemsstaterne for at fastholde sin forpligtelse til diskretion med hensyn til medlemsstaterne under EU Pilot-procedurer;
 - F. der henviser til, at EU Pilot-procedurer har til formål at skabe et tættere og mere sammenhængende samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne med det formål at afhjælpe overtrædelser af EU-retten i en tidlig fase for så vidt muligt at undgå at skulle indlede formelle traktatbrudsprocedurer;
 - G. der henviser til, at Kommissionen i 2014 modtog 3 715 klager over potentielle overtrædelser af EU-retten, og at størsteparten af klagerne vedrørte Spanien (553), Italien (475) og Tyskland (276);
 - H. der henviser til, at Kommissionen i 2014 indledte 893 nye traktatbrudsprocedurer, og at Grækenland (89), Italien (89) og Spanien (86) tegnede sig for det højeste antal verserende sager;
 - I. der henviser til, at artikel 41 i EU's charter om grundlæggende rettigheder definerer retten til god forvaltning som retten for enhver til at få sin sag behandlet uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist af Unionens institutioner, og til at artikel 298 i TEUF bestemmer, at institutioner, organer, kontorer og agenturer i Unionen under udførelsen af deres opgaver kan støtte sig på en åben, effektiv og uafhængig europæisk forvaltning;
1. minder om, at Kommissionen i henhold til EU-traktatens artikel 17 er ansvarlig for at sikre gennemførelsen af EU-retten, herunder Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EU-traktatens artikel 6, stk. 1), hvis bestemmelser er rettet mod Unionens institutioner, organer, agenturer og kontorer og til medlemsstaterne, når de gennemfører Unionsretten;
 2. erkender, at medlemsstaterne har hovedansvaret for den korrekte gennemførelse og anvendelse af EU-retten, men påpeger, at dette ikke fritager institutionerne fra deres pligt til at respektere EU's primære ret, når de udarbejder afledt EU-ret;

3. understreger den væsentlige rolle, som Kommissionen spiller med hensyn til at føre tilsyn med anvendelsen af EU-retten og forelægge sin årsberetning for Parlamentet og Rådet; opfordrer Kommissionen til at fortsætte sin aktive rolle med henblik på at udvikle adskillige redskaber til at forbedre gennemførelse, håndhævelse og overholdelse af EU-retten i medlemsstaterne samt til i sin næste årsberetning at anføre data om gennemførelsen af EU-forordninger ud over data om gennemførelsen af EU-direktiver;
4. erkender, at medlemsstaterne har hovedansvaret for den korrekte gennemførelse og anvendelse af EU-retten, og understreger, at medlemsstaterne ved gennemførelse af EU-retten også fuldt ud skal respektere de grundlæggende værdier og rettigheder, der er nedfældet i traktaterne og i EU's charter om grundlæggende rettigheder; minder om, at overvågning og evaluering af gennemførelsen af EU-retten påhviler Kommissionen; anmoder i den forbindelse endnu en gang medlemsstaterne til systematisk at anvende korrelationstabeller, men påpeger, at dette ikke fritager institutionerne fra deres pligt til at respektere EU's primære ret, når de udarbejder afledt EU-ret; minder om behovet for at anvende gennemførelsesrapporterne vedrørende sektorspecifik lovgivning;
5. anerkender, at Parlamentet også spiller en afgørende rolle ved at føre politisk tilsyn med Kommissionens håndhævelsesforanstaltninger, ved at kontrollere årsberetningerne om tilsyn med gennemførelsen af EU-retten og ved at vedtage relevante parlamentsbeslutninger; foreslår, at det kunne bidrage yderligere til rettidig og nøje gennemførelse af EU-lovgivningen ved at formidle den ekspertise, det har opnået under den lovgivningsmæssige beslutningsproces, via allerede etablerede forbindelser med nationale parlamenter;
6. noterer sig, at rettidig og korrekt gennemførelse af EU-lovgivning i national lovgivning og en klar national lovgivningsramme bør være en prioritet for medlemsstaterne for at mindske overtrædelser af EU-retten og samtidig give enkeltpersoner og virksomheder de tilsigtede fordele, som en effektiv anvendelse af EU-retten giver mulighed for;
7. fremhæver den vigtige rolle, som arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre aktører spiller i udarbejdelsen af lovgivning og i overvågningen og indberetningen af mangler i gennemførelsen og i anvendelsen af EU-lovgivningen i medlemsstaterne; noterer sig, at Kommissionen anerkender aktørernes rolle, og at den i 2014 iværksatte nye værktøjer, som gør denne proces nemmere; opfordrer aktørerne til fortsat at være årvågne herom i fremtiden;
8. anerkender den betydning, som en effektiv anvendelse af EU-retten har for at styrke EU-institutionernes troværdighed; noterer sig med tilfredshed, at Kommissionen i sin årsberetning lægger stor vægt på de andragender, der indgår fra borgere, virksomheder og civilsamfundsorganisationer, og som er en i Lissabontraktaten fastsat grundlæggende rettighed, der ud over valg og folkeafstemninger, som fortsat er den vigtigste mulighed for at komme med demokratiske tilkendegivelser, er et væsentligt element i unionsborgerskabet og et vigtigt ekstra middel til at føre tilsyn med anvendelsen af EU-retten og påvise mulige smuthuller i den via den direkte tilkendegivelse fra borgernes side af deres synspunkter og erfaringer;
9. mener, at urealistiske frister for gennemførelsen af lovgivning kan føre til, at det er umuligt for medlemsstaterne at opfylde kravene, hvilket indebærer en stiltiende godkendelse af en forsinket anvendelse; opfordrer EU-institutionerne til at blive enige om mere passende tidsplaner for gennemførelsen af forordninger og direktiver, idet der

tages behørig hensyntagen til den tid, der kræves til kontrol og høringer; mener, at Kommissionen bør fremlægge rapporter, gennemgange og lovgivningsmæssige revisioner på de datoer, der er aftalt mellem de to lovgivere, og som er fastsat i den relevante lovgivning;

10. bifalder, at den nye interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning indeholder bestemmelser, der har til formål at forbedre gennemførelsen og anvendelsen af EU-retten og tilskynde til mere struktureret samarbejde i den forbindelse; støtter den opfordring, der er udtrykt i aftalen, til bedre at udpege nationale foranstaltninger, der ikke direkte har noget at gøre med EU-lovgivning (en praksis kendt som ”overregulering”); understreger betydningen af at styrke gennemførelsen og behovet for medlemsstaterne til at give meddelelse om, og klart angive, nationale foranstaltninger, som supplerer EU-direktiver; understreger, at medlemsstaterne, når de anvender EU-lovgivningen, bør undgå at tilføje unødvendige byrder til EU-lovgivningen, da dette fører til en misforståelse af EU’s lovgivningsmæssige aktivitet, og øger den uberettigede EU-skepsis blandt borgerne; påpeger dog, at dette på ingen måde påvirker medlemsstaternes beføjelser til at vedtage højere sociale og miljømæssige standarder på nationalt plan end dem, man er nået til enighed om på EU-plan;
11. understreger, at Parlamentet bør spille en stærkere rolle i analysen af, hvorledes tiltrædelseslande og lande, der har indgået associeringsaftaler med Den Europæiske Union, overholder EU-retten; foreslår i den forbindelse, at disse lande ydes passende støtte i form af kontinuerligt samarbejde med deres nationale parlamenter inden for overholdelse og anvendelse af EU-lovgivningen;
12. foreslår, at Parlamentet som svar på de årlige fremskridtrapporter, der offentliggøres af Kommissionen, udarbejder rigtige betænkninger - og ikke kun beslutninger - om alle kandidatlandene, med henblik på at give alle de berørte udvalg mulighed for at afgive en udtalelse; mener, at Kommissionen fortsat bør offentliggøre fremskridtsrapporter for alle de europæiske naboskabslande, der har undertegnet associeringsaftaler, således at Parlamentet kan gå videre med en alvorlig og systematisk evaluering af de fremskridt, som disse lande har gjort, for så vidt angår gennemførelsen af den gældende EU-ret i forbindelse med associeringsdagsordenen;
13. hilser Kommissionens 32. årsberetning om tilsyn med anvendelsen af EU-retten velkommen, og bemærker, at miljø, transport og det indre marked og tjenesteydelser var de politikområder i 2013, hvor der stadig var flest verserende traktatbrudssager i 2014; bemærker endvidere, at miljø, sundhed, forbrugerbeskyttelse, mobilitet og transport igen var de politikområder i 2014, hvor der blev indledt det største antal nye traktatbrudssøgsmål; tilskynder af hensyn til den interinstitutionelle gennemsigtighed Kommissionen til at give Europa-Parlamentet bedre adgang til sager om tilsidesættelse af EU-lovgivning;
14. bemærker, at antallet af formelle traktatbrudsprocedurer ifølge årsberetningen er faldet i de seneste fem år, og at dette efter Kommissionens opfattelse afspejler effektiviteten af den strukturerede dialog inden for rammerne af EU Pilot-proceduren; finder dog, at faldet i de seneste år og det fald, der forventes i de kommende år, hovedsagelig skyldes det fortsatte fald i antallet af nye lovgivningsforslag fra Kommissionen; påpeger, at Kommissionen ikke indleder EU Pilot-procedurer, når direktiver er blevet gennemført for sent;

15. minder imidlertid om, at denne efterfølgende vurdering ikke fritager Kommissionen for pligten til at føre effektivt og løbende tilsyn med anvendelsen og gennemførelsen af EU-retten, og konstaterer, at Parlamentet vil kunne deltage i tilsynsføringen med lovgivningen gennem kontrollen med Kommissionen;
16. bemærker, at stigningen i antallet af nye EU Pilot-sager i referenceperioden og faldet i antallet af verserende traktatbrudssager i henhold til årsberetningen viser, at EU Pilot-systemet har bevist sin nytte, og har haft en positiv indvirkning ved at fremme en mere effektiv håndhævelse af EU-lovgivningen; gentager imidlertid, at håndhævelsen af EU-retten ikke er tilstrækkelig gennemsigtig, og heller ikke er genstand for nogen reel kontrol fra klagerne og de interesserede parter side, og beklager, at Parlamentet på trods af gentagne anmodninger stadig har utilstrækkelig adgang til oplysninger om EU Pilot-proceduren og verserende sager; opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at sikre større gennemsigtighed, for så vidt angår oplysninger om EU Pilot-proceduren og verserende sager;
17. er af den opfattelse, at finansielle sanktioner for manglende overholdelse af EU-retten bør være effektive, stå i et rimeligt forhold til krænkelsen og have afskrækkende virkning, og tage hensyn til gentagne tilfælde af manglende overholdelse på samme område, og at medlemsstaternes retlige beføjelser skal respekteres;
18. påpeger, at de europæiske borgere i en Europæisk Union, der bygger på retsstatsprincippet, retssikkerhed og lovenes forudsigelighed, ipso jure på en klar, gennemsigtig og hurtig måde (via internettet og andre midler) bør være de første til at få at vide, om der er vedtaget nationale bestemmelser - og i givet fald hvilke - til omsætning af EU-retten, og hvilke nationale myndigheder der er ansvarlige for, at de gennemføres korrekt;
19. opfordrer Kommissionen til at forbinde alle de forskellige portaler, adgangspunkter og informationswebsites i en central portal, der kan give borgerne let adgang til klageformularer online og brugervenlig information om traktatbrudsprocedurer; opfordrer desuden Kommissionen til at medtage mere detaljerede oplysninger om anvendelsen af disse portaler i sin næste overvågningsrapport;
20. påpeger, at loyalt samarbejde mellem Kommissionen og Parlamentet er en forpligtelse, der påhviler begge institutioner; opfordrer derfor til, at rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen revideres, således at det bliver muligt at give oplysninger om EU Pilot-procedurer i form af (fortrolige) dokumenter til det parlamentsudvalg, der er kompetent med hensyn til fortolkning og anvendelse af EU-retten;
21. minder om, at Parlamentet i sin beslutning af 15. januar 2013¹ opfordrede til, at der blev vedtaget en EU-forordning om en europæisk forvaltningslov i henhold til artikel 298 i TEUF, men at opfordringen ikke blev fulgt op af et forslag fra Kommissionen, selv om beslutningen blev vedtaget med et overvældende flertal (572 for, 16 imod, 12 hverken for eller imod); opfordrer Kommissionen til at genoverveje Parlamentets beslutning med henblik på at fremsætte et forslag til en lovgivningsmæssig retsakt om en forvaltningslov;

¹ EUT C 440 af 30.12.2015, s. 17.

22. beklager især det forhold, at der ikke har været nogen opfølgning på Parlamentets opfordring om bindende regler i form af en forordning, hvori der fastlægges de forskellige aspekter af traktatbrudsproceduren, herunder anmeldelser, bindende tidsfrister, retten til at blive hørt, pligten til at anføre grunde og enhver persons ret til at få adgang til sine sagsakter og således styrke borgernes rettigheder og sikre gennemsigtighed;
23. minder i denne forbindelse om, at Retsudvalget har nedsat en ny arbejdsgruppe om forvaltningsret, som har besluttet at udarbejde et reelt udkast til forordning om administrative procedurer i EU's forvaltning, som en inspirationskilde for Kommissionen, ikke for at anfægte Kommissionens initiativret, men for at vise, at en sådan forordning ville være både nyttigt og mulig at gennemføre;
24. mener, at formålet med dette udkast til forordning ikke er at erstatte eksisterende EU-lovgivning, men snarere at supplere denne, når der opstår huller eller problemer hvad angår fortolkning, og for at skabe større tilgængelighed, klarhed og sammenhæng i fortolkningen af de eksisterende regler til gavn for borgere og virksomheder og for administrationen og tjenestemændene;
25. opfordrer derfor endnu en gang Kommissionen til at fremsætte et lovgivningsforslag om en europæisk forvaltningslov, under hensyntagen til de hidtidige skridt, som Parlamentet har taget på dette område;
26. minder om, at EU-institutionerne, selv når de optræder som medlemmer af en international långivergruppe (trojka), er bundet af traktaterne og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder;
27. opfordrer Kommissionen til at gøre overholdelse af EU-retten til en reel politisk prioritet, der skal forfølges i nært samarbejde med Parlamentet, som har pligt til a) at holde Kommissionen politisk ansvarlig og b) som medlovgiver at sikre, at det selv bliver orienteret fuldt ud med henblik på hele tiden at forbedre sit lovgivningsmæssige arbejde;
28. støtter indførelse af en procedure i Parlamentet til overvågning af anvendelsen af EU-retten i medlemsstaterne, hvormed spørgsmålet om manglende gennemførelse på en landespecifik måde kan analyseres, og som tager hensyn til, at Parlamentets relevante stående udvalg overvåger anvendelsen af EU-lovgivningen inden for deres respektive kompetenceområder;
29. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Regionsudvalget, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og de nationale parlamenter.